خوێند نەوەێك بۆكتێبی(گەیشتن بەڕوو بەری شیعر)ی هاورێی خۆشەویستم (ناڵە حەسەن)

نووسینی: ڕۆستەم عەزیز

دەمەوێت دەست خۆشی لەقەڵەم و ماندووبوونی مامۆستا(ناڵە حەسەن) بەرزبنرخێنم، كەتوانیویەتی حاڵەتەكان بەشێوازێكی زانستیانە بگەێنێتە خوێنەر،كەسەد دەرسەد هەموو ئەوحاڵەتانەی لەبونیادی فكریی مرۆڤدا بەرجەستە دەبێت هەمیشە خەیاڵی مرۆڤ بەودەقە جوانانەوە دەباتەوە بۆ بەردەم بوونیادی نمابوونی ئەفراندن، لەزاتی ئەوئینسانەدا كەڕاستەوخۆ ئەودەنگانە لەزەمەنێكدا یادەوەری و مێژوویی□كیان بۆ خۆیان خوڵقاندووە، هەربۆیە حەزدەكەم لەناو شیعری جوان و مۆدێرنی پەتیدا بژیم، و مانایەك بەژیان و دادپەروەری بدەم، دەمەوێ لەڕێگای شیعرەوە ئاڵۆزی و سەختییەكانی ژیان بەتاڵ بكەمەوە ،ژیان بهێنمە ناو زمان و نوسین،مامۆستا (ناڵە حەسەن) لەلێكۆلینەوەێكدا لەبارەی ئەزموونی شیعری مامۆستا (فەرید زامدار)دا لەكتێبی (گەیشتن بەڕووبەری شیعر)دا
حەقیقەتی ژیان و شیعری مامۆستا (فەرید زامدار)ی وێنە كردوە ،،ڕوونتر بڵێم ئیشكردن لەسەر زمان و دەق و كردنەوەی كۆدو هێماكان بەجوانی بەرجەستە كردوە،
بابین چەند دەقێك لەئەزموونی شیعری مامۆستا(فەرید زامدار) وەرگرین
لەشیعری(زەماوەندی كۆچ وبرین) بەڕوونی تەعبیر لەمبارە دەروونییە و لەم سەفەری گەڕان بە دوای گەیشتن بەم شوناسەدا دەكات و دەڵێت…

وەك عەشق و وەك شیعر ژیام
وەكو دەوارنشینێكی شەیدا و گەڕۆك
بەدوای خاك و نیشتیمانێ
بەدوای ناسینی خۆمدا گەڕام…!

(فەرید زامدار)ی شاعیر لەوە تێدەگات،شیعر نووسین چ ژانێكی گەورەو چ عەشقێكی گەورەو چ خەونێكی گەورەیە،زمانی شیعریش چ هێزێكی سیحری هەیە و داهێنان و نوێگەریش پێویستیان بە چ هەوڵ و ماندوبوونێك هەیە.

قەسیدەی (ئەسپ و ترس)

ئەم قەسیدەیە یەکێکە ل□ قەسیدە ناوازەکانی ئەم کتێبەی، پ□تی لەگەمەی زمانەوانی،زمانێکی چڕ،وشەکان ماناو دیوی ڕەنگاوڕەنگیان هەیە،

هەرجارەی گەمە لەگەڵ دیوێك یان ڕەنگێکی وشەدا دەکات، ڕستەسازییەکان

زێتر بۆ نەخشاندنی جوانکارییە نەك/بۆ داڕشتنی ماناو بیرۆکەیەکی دیاریکراو،هەروەها (گومان) ی□ش لەم دەقەدا گۆشەێکە لە گۆشە ڕووناکەکان،ئەم دەقەقە لە ڕووی شیعرییەت و زمان و پێکهاتەی شیعرەوە

تۆکمەیەو شیعرێکە دەتوانین بڵێن لەسەرەتاوە تاکۆتایی شیلەی شیعری لێدەڕژێ، لەسەرەتای شیعرەکە ل□ باری دەروونییەوە ڕۆحێکی نائارامە،لەهەوڵداندایە بۆ گەیشتن بە کەنارێکی ئارام،یان گەیشتن بەوڕەهاییی□ی ک□مان□ك بە ژیان و بوونی بدات،لەم بارەوە دەڵێ

هەندێ جار ژیان ل□ بەرچاوت
ئەوەندە بچووك دەبێتەوە
بۆ ڕوانینت دادێیتەوە و دێتە ژێر پێت
گۆڕێکی نوێ و گۆڕێکی بزر
لەژیانی بن پێیەکانتدا
سەری جنۆکەیێکی شێت دەگوازنەوە
کێوێکی ئاگرینی نوێ لە دۆزەخدا دەڕوخێت و
کێوێکی کۆن لە بەهەشتا دادەگیرسێ…!

نائارامييە دەروونیەکەی لەوەدایە،لەنێو ڕوو بەرە هاوودژەکان گەمەدەکات، بەومانايەی، نەلێرە دەتوانێ بمێنێتەوە، ن□ بە ئەوێندەریش دەگات

(ئێرە و ئەوێ) دەکرێ دنیای کۆن و نوێ بێت،(کێوێکن نوێ لە دۆزەخ دەڕووخێ، کێوێکی کۆن لە بەهەشت دادەگیرسێ..)یان دەڵێ / دەنگێکی نوێ بەرەنگاری ئاوازە کۆنەکانی گوێت دەبێتەوە..!

هەموو ڕۆژێ
پارچەیەك لە دڵما دەمرێ
هەموو ڕۆژێ بەشێك لەلەشما دەکووژرێ
هەموو ڕۆژێ لەتێك لەزمانم دەخنکێ
...... تا دەگاتە،
هەموو ڕۆژێ
چ□ق□□ك لە گیانما دەڕوێ و

ش□شی ناوچ□کی نوێ
لە بەشێکی بیرکردنەوەم دادەمرکێ

شاعیر لەم شیعرەیدا/ چاوی بڕیوەتە بەهەشێك ک□ بۆ ئەو کەناری ئارامییە، دوای هەموو سووتان وخنکان و مردنێك ئیتر بژیێتەوە و بەبینینی خۆرەتاوێکی نوێ شوێن برین و چەقۆکانی بیرچێتەوە،ڕووناکی ش□ش□کی نوێ یان دوونیایەکی نوێ لە خەیاڵ و خەون و بیرکردنەوەکانێ هێمن و دامرکێتەوە . بۆ ئەم مەبەستەش سواری پشتی ئەسپێك دەبێ، بەناو تاریکی ڕەت دەبێت و ڕێگا هاتونەهاتەکانی ترس دەبڕێت.. شاعیر تامەزرۆی ڕۆیشتنە بەم ڕێگایە تا بگات بەم دنیایەی کە لەمێشکی خۆی وێنەی کێشاوە، شاعیر دەڵێت،

لەخوارووی ناوچەکانی خۆکوشتنی مندا مەڕۆن و
لەبن مینا شکاوەکانی سەرووی سەرخانی کیسەڵ
هەتك بەڕوانینەکانی
ئاسك بکەن
لەگەڵ کیسەڵ
درەنگ بەخۆتان ڕادەگەن
لەگەڵ ئاسك
زووتر دەگەن..!

شاعیر مەبەستییەتی ئەگەر بەو کەناری ئارامیی□ش نەگات،یان بەئامانج وخەونە گەورەکانی نەگات، هەرچ نەبێت با کارێکی وابکات لێیان نزیکبێتەوە، بۆیە شاعیردەڵێ..

کرۆشتنی بەردێکی تاڵ
شیرینترە لە خواردنەوەی
شەپۆڵە ئاس□ی□کانی چاوی مەحاڵ…!

بەڵام شاعیر هەر دەست لە ئومێدەکانی بەرنادات،دەبێ ڕۆژێك بەو خەونە ڕەنگاو□نگە بەهارییە بگات و دەڵێ/ تەپوتۆزە دوورەکانی جوانە ئەسپێك دێتە بەر گوێم …!یان دەڵێ

نیوەڕۆیە ئاس□ی□کان بپارێزن و
خۆرنشینە نیو□□□ی□کانیش ڕاگرن…
هەورێك بەغار
دێتە ناو یادەکانمەوە
جوانییەکی شێواویش بەتاو
لەباوەشی داخراوی خەیاڵی نوێم ڕادەپەڕێ…!

ئەو دەست لە ئومێدەکانی بەرنادات، تەپوتۆزە دوورەکانی (جوانە ئەسپێك) هاتۆتە گوێی، لێی نزیك بۆتەوە،گوێی لە حیلەکەیەتی،هەر لەنێو ئەم هەڵچوونە دەروونییە دەمێنێتەوە،ئەو تێڕوانین و ململانێیە لە خزمەتی تازەگەریی و فر□□ه□ندیی مانای شیعرییەتدا دەبێت.

بەشێکیتری تێکستەکەی (فەرید زامدار) جۆریک لەتیڕوانین و بۆچونی جیاوازی تێدا ڕامکردووە و لەهەوڵی گۆڕینی تێڕوانینی دەسەلاتدایە لەفەنتازیای زمانی فیکری ئالۆزەوە بچێتە نیو پانتایی زمانی شعرییەت

لەم دەقەدا گەڕانەوەیە بۆ ئەو مێژوە نەبینراوەیە کە شاعیرحەزەکانی خۆی

بنبەستکردوەو حەزەکانی ئێمەی خوێنەری گەیاندوە ب□ ترۆپکی ئارەزوو.

(فەرید زامدار)لە دەقی (دیدگا ئاسمانییەکانی بالف□ك) دا سەمای بەوشەکان هێناوەو بەزمانێکی پڕاوپڕ لەجوانکاری و بەوێنەێکی ڕەنگینی شیعری دەڵێت،

خۆم دیتەوە
لەسەر شەقامێکی سپی
بەرامبەر بەوشەو دەپەڕییەوە
پەڕیمەوە
خیوەتی ساڵە مردووەکانم
لەناو دوکەڵی
جگەرەیەکی ئاوارە هەڵدا..!

شاعیر چەند بەناسکی و شاعیرانە قسە دەکات، خوێنەر پڕدەکات لەچێژو،
لەهێزی وشەو هێماو میتافۆر و دەستەواژە شیعرییەکان لەوەدایە کە، چەند
مانایەك لە خۆبگرێت، خۆم دیتەوە لەسەر شەقامێکی سپی، خۆم دەبینییەوە، لەنیو دوکەڵی جگەرەی ئاوارەییدا، (خیوەتی ساڵە مردووەکانم جێهێشت..!) دەستەواژە و دەربڕینێکی شیعری دڵگیر و جوانە، فر□□ه□ند و فرەمانایە ، ئیدی لەژێر خیوەتی ئاوارەیی لەنێو دووکەڵی جگەرە، ڕۆدەچێت بەنێو خەیاڵ و یادەوەرییەکانی..زۆر شتی بیر دێتەوە و دەڵێت

سەرم پرە لەخەونە تاریکەکانی ژنێك
مەمکەکانی پڕن لە پەنجە بازنییەکانی من..!

ئەگەر سەیری ئەو دوو دێرە شیعرەی سەرەوە بکەین تاشیعرو زمان حەز بکات، پڕە لەجوانی و پڕە لەشیعرییەت و خەیاڵە ڕۆمانسییەکانی ئیرۆسییەت..!
هەر بۆیە حەزەکانی خوێنەری پێکردوە لەترۆپکی جوانی (فرۆم) دەڵێ (گەڕان بەدوای ژیان گەلێك جوانە لەوەش جوانتر گەڕانە لە نێو پەرستگاکانی خۆشەویستی لەو شوێنەدا خۆشەویستی هەیە ژیانیش هەیە

دێین شیعرێکی دیکەی شاعیر وەردەگرین شاعیر دەکەوێتە نێو خەیاڵ وخەمەکانی مرۆڤایەتی و جوانییەکانی نیشتیمان..

(دوکەڵەی گوڵ)

ژێر زەمینە، هەناسییەکانی دووکەڵێکی پەمەیی
پڕبوو
لەهەتاوە چاوشینەکان
پڕبوو..
پڕبوو..
لەناوە بۆ بۆنەکانی ژەهر دەڕاوەکان
پەپوولە ڕەنگ ئێوارەییەکانی ئاسمان
بێدەنگ بوون
تەیر و تواڵی ژێر زەمینەکانی سەو
لەناو ئەستێرە
چاو کاڵەکانی پرتەقاڵ ڕاکشان
چاوە بێ ڕەنگەکانی ئەهریمەن کرانەوە
ڕوانینە بچووکەکان فڕین
گوڵە چیاییەکانی ئێرە لە گۆرانییە بەهارییەکان
تەران
جەستە کەسکەکانی باران
پڕبوون… پڕبوون
لە بێدەنگییەکانی زمان
پڕبوون ..
لەهاواری خۆڵ و درەختی شێت.. هاواری خاك..!

(فەرید زامدار) زۆر بەڕوونی لەم دەقە شیعرییەئامانجی پێکاوە، جگە لەوەی ناونیشانێکی تابڵۆی شیعری ناسك و پڕ لەجوانی هەڵبژاردووە، ناوەڕۆکەکەشی پڕە لەهەستی ئینسانی و مرۆڤدۆستی ..کەلە دیمەنێکی کورت و لەهەناسەیەکی کورتدا، زۆر قسەی کردووە و زۆر وێنەی کێشاوە باس لەوە دەکات کە لە شوێنێکی ئەم گەردوونە کۆمەڵە مرۆڤێکی بێ

گونایە لەژێر گەرمایی هەتاوە چاو شینەکان وەك پەپوولە ئێوارەییەکانی ئاسمان خەریکی ژیان بوو..ئیتر كەسێ بە هەستەکان و كەسێ دەراوەکان بەنێ ژەهراوییەکان بەکار دەهینن، ئەو مرۆفانە و تەیرو تاڵ و پەپوولەکان لە هەناسەدان دەکەون و پێدەبن لە بێدەنگییەکانی زمان و نامرۆقانە ژیانیان
لە دەسەننەوە، لەگەڵ ئەم کارەساتە تراژیدییە خەمناكە، گوڵە چیاییەکان لە
گۆرانییەکانی بەهار دەتۆرێن و ئەمناوەش پڕ دەبێ، لەهاواری درەختی شەت و هاواری خاك..!

شیعر و قەڵەم
شیعر كەدەكەوێتە ناو كەشی نووسینی(فەرید زامدار) وێنە لەپێدا ڕوو
دەدەن و یەك بەدوای یەكدا وەك شیر لە گوانی پێدا دەڕژێنە ناو دەفری
نووسینەوە،
دەربارەی (شیعرو قەڵەم) تاهەتایە بگوترێتەوە، وەك قسە بەناوبانگەکانی زانا و فەیلەسوف و بیرمەندەکان. دەربڕینەكەش
دەربارەی قەڵەم ئەمەیە كە
دەڵێت…

قەڵەم نیشتیمانە، لەهەر شوێنێکی زەمیندا قەڵەمێك بشكێ منیش دەشكێم،
قەڵەمێك زیندانی بکرێ منیش لەوێم، قەڵەمێك ڕاوبندرێ منیش ڕاودەنرێم،
قەڵەمێك ئازار بدرێ ژانەكەی دەگاتە ڕۆحی منیش، قەڵەمێك داگیر بکرێ منیش داگیر دەکرێم، لەهەر کوێیەك قەڵەمێکی خێرخواز بانگم بکا دەچمە
ئەوێ، هەموو قەڵەمەخێرخوازەکانی دونیا بەنیشتیمانی ڕاستقینەی خۆم
دەزانم و هەموو نووسینێ هونەری و داهێنانە ئەدەبییەکانی جیهانیش بەهی خۆم دەبینم…لە هەرکوێیەك قەڵەمێك ئازاد ببێ منیش ئازاد دەبم..!

ئەم قسەیەی (فەرید زامدار)
هێندە لە ئاستێکی بەرزو پڕ واتایە پێویستە ، بۆ تاهەتایە هەر بگوترێتەوە
چونكە/ باوەڕ ناكەم هیچ نوسەرو شاعیرێك و بیرمەندێك، بەم شێوەیەی

(فەرید زامدار) باسی باهای قەڵەم و خۆشەویستی خۆی بۆ قەڵەم پێشان دابێت، هۆکارەکەش ئەو□ یە/ لای ئەو شاعیرەمان (قەڵەم یانی شیعر…!)

سەرچاوەکان

*گەیشتن بەڕووبەری شیعر (ناڵە حەسەن) ٢٠٢٠
لێکۆڵینەو□ یەکە ل□ بارەی ئەزموونی شیعرەوە
*چوار کتێب ل□ بارەی شیعر(سەباح ڕەنجدەر) ل١٠٠
*مانادو□لالەتە شاراوەکانی دەق(دانا عەسکەر)ل ٥٢چاپی دووەم٢٠١٤